

Pressiteade

13.09.2021

Pere Sihtkapital SA

Pere Sihtkapital: inimesed ootavad, et riik toetaks laste sündi ja kasvatamist senisest enam

Valdav enamus Eesti kodanikest on seisukohal, et riik peaks toetama laste sündi ja kasvatamist senisest enam, selgus äsja avaldatud Rahvastikubaromeetri küsitluse tulemustest. Ühtlasi selgus, et inimeste arvates võiks riik laste saamist julgustada lisaks otsesele toele ka läbi hoiakute kujundamise. Mõlemat seisukohta toetas neli viiendikku vastanutest.

Rahvastikubaromeeter on rahvastikupoliitika mõttekoja Pere Sihtkapital poolt algatatud lühiküsitluste sari, mille eesmärgiks on uurida Eesti elanike arvamusi ja hoiakuid rahvastikupoliitikaga seotud küsimustes. Pere Sihtkapital kasutab küsitluste tulemusi taastetaseme sündimuse saavutamiseks ning muude rahvastikuprobleemide lahendamiseks vajalike poliitikasoovituste väljatöötamisel.

Rahvastikubaromeetri I küsitlusvoor keskendus sündimuse ning laste kasvatamisega seotud teemadele. Pere Sihtkapitali nõukogu esimees Katrin Kiiski sõnul näitasid Rahvastikubaromeetri tulemused, et inimesed ootavad riigilt senisest suuremat praktilist tuge laste kasvatamisel, aga ka laste saamist julgustavaid sõnumeid. Seetõttu võiks Kiisa arvates riik olla aktiivsem mõlema suunas.

Küsitluses paluti vastata kolmele küsimusele. *Esiteks* „Kas Teie arvates sünnib Eestis piisavalt lapsi, et tagada rahva järelkasv?“. Vastanutest 58 protsenti valis vastuseks „ei“ või „pigem ei“, 32 protsenti „jah“ või „pigem jah“ ning 10 protsenti ei osanud öelda. Kõige suurem kontrast vastustes ilmnes noorte ja eakate vahel. Nii hindas 18–24-aastastest laste arvu järelkasvu tagamiseks ebapiisavaks vaid 37 protsenti, aga 65–74-aastastest oli sellel seisukohal tervelt 77 protsenti. Keskmisest mõnevõrra murelikumalt hindasid laste arvu piisavust mehed ning maa- ja väikelinnade elanikud, vähem murelikult naised ja suuremate linnade elanikud. Rahvuse ja hariduse lõikes olid vastused võrdlemisi sarnased, kui välja arvata „ei oska öelda“ vastuste keskmisest suurem osa madala haridustasemega inimestel.

Kiiski sõnul ei tulnud üllatusena, et noorte arvamus selgesti erineb. "Nägime seda juba möödunud aastal läbi viidud noorte pereuuringus. Teatud mõttes on see ka loomulik, kuna selles eas noortel on prioriteediks haridustee lõpetamine ja iseseisvumine, mitte veel laste saamine," rääkis ta ning lisas, et peale kasvava põlvkonna võimalike muutunud hoiakute väljaselgitamiseks tuleks praeguseid noori mõne aja pärast kordusküsitleda.

Rahvastikubaromeetri *teine küsimus* palus hinnata „Kas riik peaks senisest enam toetama laste sünni ja kasvatamist?“. Vastustest selgus, et ülekaalukas osa Eesti kodanikest leiab, et riigi toetus võiks selles valdkonnas olla senisest suurem. Vastanutest 83 protsenti vastas „jah“ või „pigem jah“, 12 protsenti „ei“ või „pigem ei“ ning 6 protsenti ei osanud oma arvamust määratleda. Tulemus oli suhteliselt sarnane enamiku ühiskonnarühmade löikes ega sõltunud oluliselt haridusest, vanusest, laste arvust ega sissetulekust. Keskmisest mõnevõrra enam pooldasid senisest suuremat riigipoolset tuge mehed, maaelanikud ja mitte-eestlased.

Rahvastikubaromeetri projektijuhi Hillar Peterseni arvates on inimeste suhteliselt üksmeelne ootus riigipoolse toe edasisele suurendamisele tähelepanuväärne. „Võrdluses teiste OECD riikidega panustab Eesti perepoliitika valdkonda juba üsna tublisti. Pärast peretoetuste suurendamist aastatel 2015–2017 on Eesti perepoliitika kulutuste osakaal SKT-s suurem kui OECD riikides keskmiselt, aga kuna soovime sündimuses teistest paremaid tulemusi saavutada, siis peamegi ka rohkem panustama,“ sõnas Petersen.

Rahvastikubaromeetri *kolmas küsimus* kõlas „Kas riik peaks läbi hoiakute kujundamise julgustama laste saamist?“. Küsimusele vastas „jah“ või „pigem jah“ 78 protsenti, „ei“ või „pigem ei“ 15 protsenti ning vastuse jäi võlgu 7 protsenti küsitletutest. Poolehoid laste saamise julgustamisele läbi hoiakute kujundamise on seega peaaegu sama suur kui toetus seisukohale, et ühiskond laste saamist ja kasvatamist senisest enam toetataks. Keskmisest mõnevõrra rohkem pidasid laste saamise julgustamist hoiakute kujundamise kaudu vajalikuks ettevõtjad, spetsialistid ja kõrge sissetulekuga eestimaalased, samuti kolme või enama lapsega vastajad, mehed, maaelanikud ja mitte-eestlased. Mõnevõrra vähem toetust leidis see naiste, noorte ja lastetute vastajate hulgas.

Peterseni hinnangul oli mõnevõrra üllatav, et laste saamist julgustavad sõnumid on inimeste poolt samavõrd oodatud kui otsene riigipoolne tugi laste kasvatamisel. „Ilmselt ei ole siis järelkasvu teemad seni riiklikus kommunikatsioonis, kampaaniates ja haridusprogrammides piisavalt välja paistnud,“ rääkis Petersen.

Rahvastikubaromeeter I küsitluse tellis Pere Sihtkapital SA, läbiviijaks oli uuringufirma Norstat. Küsitlus põhines üle-eestilisel esinduslikul juhuvalimil ning viidi läbi 2021. aasta märtsikuus eesti- ja venekeelse telefoniküsitlusena. Vastused saadi kokku tuhandelt 18-aastaselt ja vanemalt Eesti kodanikult.

Pere Sihtkapital on 2019. aastast tegutsev rahvastikupoliitika mõttekoda, mille eesmärgiks on aidata kaasa eesti rahvuse, keele ja kultuuri kestmisele. Sihtkapitali üheks tegevussuunaks on rahvastikuarengu ja kestlikkusega seotud alus- ja rakendusuuringute algatamine, läbiviimine, tellimine ning toetamine. Sihtkapital on partneriks avalikule ja erasektorile ning eesti ühiskonnale rahvastikuarenguga seonduvates küsimustes.

Rohkem teavet Rahvastikubaromeetri kohta ja uuringuraport on kättesaadavad Pere Sihtkapitali kodulehel.

Lisainfo:

Hillar Petersen

pere@peresihtkapital.ee

+372 5562 6898

Kohtu 6, 10130 Tallinn

www.peresihtkapital.ee